

En moderne gammeldags crooner

Gode sange, flotte arrangementer og sejt swing med Mads Mathias Orchestra.

Mads Mathias Orchestra, Betty Nansen
Teatret, søndag.

Det er pudsigt med den danske sanger, sangskriver og saxofonist Mads Mathias, at hans ting lyder så nutidigt autentiske, selv om de stilistisk og mentalt set hører hjemme i en svunden epoke. Det peger på genuint håndværk, en uhyre kompositorisk sikkerhed og en djævlblændt tro på, at projektet *croon* selvfølgelig giver mening anno 2015 og snildt kan fungere uden at være hverken retro-kitschet eller epigoneri.

Når han synger sine sange om mænd og kvinders til tider ikke helt uproblematisk omgang med hverandre og introducerer dem med hyggelige anekdoter, er det med den største selvfølgelighed. Det virker. Til og med rigtig godt. Og der er ikke nogen form for forstilt forloren Las Vegas-stemning over, at hovedpersonen samt hans håndgangne mænd er iført Rat Pack-jakkesæt (bortset fra guitaristen Regis Fuhlendorff, der mere kørte et sagfører på sommerferie-trip); tøjet er blot en markør, der peger i retning af, hvor den musikalske rejse har sin destination: *it's swing time again*, venner.

MADS MATHIAS skriver – næsten – alt sit materiale selv, nogle gange i selskab med tenorsaxofonisten Michael Blicher. Og det er skønsange, der lægger sig i kølvandet på den *great American songbook*, jazz'en så gerne beflitter sig med at fortolke og opdatere. Vi er et sted henne, hvor folk som Nat King Cole og Frank Sinatra har bevæget sig med legendarisk elegance, og hvor karlfolk som Jamie Cullum og Harry Connick Jr. stadig færdes med ganske stor succes. Mads Mathias' udtalte inspirationskilder er Sinatra og sidstnævnte Harry Connick Jr. Hos Sinatra henter han den ubesværede og cool evne til at lægge sig afventende i forhold til beatet, hos Connick dele af fraseringen og en inderlig renfærdighed i foredraget. Men samtidig er han selvfølgelig også sin helt egen moderne danske form for sangskriver, der digter løs om kærlighedsbøl og lykkes ved den eneste ene, som godt kunne være tvillinger, hvis nu hun skulle give ham løbepas. Hans tekster ejer en ganske fin underfundighed, der gør manden til en helt særlig krydsning mellem Jylland og den der spilleby i Nevada, hvor forbillederne slog deres folder.

HAN HAR en fremragende sangstemme, en lys tenor, der er slebet med et fint sandpapir af hæshed, og han foredrager med en nagelfast sikkerhed. Orkesteret er skarpt spillende; en fremragende rytme-gruppe ledet af Peter Rosendal på klaveret; han er en klippe og en poetisk melodiker, der swinger som en Basie. Han er verdensklasse. Og det er de arrangementer,

basunisten Peter Jensen leverer, også. Og de er på en gang stilsikre i forhold til genren, men dertil både humoristiske og subtilt moderne. Det kom mange gange til udtryk, men måske finest i versioneringen af Harold Arlens 'It's

Only A Paper Moon', som det altså kræver nosser at udfordre, fordi den findes i så mange ikoniske og på hver sin vis definitive udgaver: Ella Fitzgerald, Sinatra, Cole, Tony Bennett, Sammy Davis, Barbara Streisand, James Taylor og mange flere. Jensens opsætning rummede en skæg battle mellem trompet og basun, og Mads Mathias svømmede ubesværet i melodien smulte vande.

Showet var flot produceret; dejligt klart og højopløst lyd billede, så alle aktører kunne høres.

Desværre er der en lovligt stor ensartethed i materialet. Det er ikke nødvendigvis dårligt, men gjorde sine steder en ellers flot koncert en lille smule kedelig. Og så var det ærgerligt for stemningen, at så forholdsvis få havde indfundet sig. Sådan noget musik kræver fuldt hus for at fungere. Der skal mange ansigter til at grine ad vitserne, og mange hænder til at klappe højt og taktfast.

Men det var ikke desto mindre end fin aften med Danmarks for tiden bedste bud på en crooner af international klasse.

HENRIK PALLE
henrik.palle@pol.dk

Pressede citroner og åndelig frugt

Rytmske amokløb og ophøjet følelse dannede yderpunkterne ved koncerterne med Ambrose Akinmusire og Maria Faust.

Ambrose Akinmusire. Copenhagen Jazzhouse. Søndag.

Maria Faust Sacrum Facere. Skuespilhusets Foyer. Søndag.

Der skal ikke herske tvivl om, at den 33-årige trompetist Ambrose Akinmusire har stor formåen som instrumentalist.

Det gælder i øvrigt hele den kvartet af yngre musikere, han havde med sig fra Staterne. Trommeslageren Justin Brown med en hårpåtaget tæ på Thomas Buttenschøn's, bassi-

sten Harish Raghavan med de indiske aner og den spinkle hvide pianist Sam Harris.

Alligevel er jeg i syv sind efter Akinmusires festivaloptræden. For nok var der undervejs i koncerten flere glimt af originalitet i hans frække håndtering af trompeten. Der var imponerende tekniske detaljer i kvartetens sammenspil, og Sam Harris var et stærkt bekendtskab som solist ved flyglet.

Jeg troede ellers, at jeg var en garvet lytter. Men den overordnede oplevelse og følelse efter koncerten er, at musikerne spillede hen over hovedet på mig. Mon det også gælder andre i aftenens publikum?

For én ting er at blive duperet af den karismatiske Justin Browns knaldende rytmeserier ved trommerne. Han fik så sandelig markeret sig. I en sekvens mindede han nærmest om hovedpersonen i den omdiskuterede film 'Whiplash', der gør trommespil til noget så ensidigt som en sveddrøppende sportspræstation. Han fik presset citronen. Men fik Brown også spillet for og løftet musikens helhed? Fik han lyttet sig ind i musikens indre flow f.eks. under flere af Harris' klaversoli med de spændende linjer og saftige akkorder?

Jeg synes det ikke. Brown tonsede i stedet løs for egen regning og overdøvede og slørede alt andet. Rytmegruppen opbød i

det hele taget så komplekst et samspil, at det konstant virkede, som om de var på vej bort fra hinanden frem for at være i fælles tråd. Jeg køber ikke denne fascination af energi på bekostning af sammenhæng og indre nødvendighed.

Ambrose Akinmusire virker som en interessant og fokuseret musiker. Hans entré med bøjede, ventildæmpede toner alene med Harris vidnede om et personligt tag på trompetens poetiske sider. Men samme opskrift blev anvendt senere i stykket 'Regret No More' og blev dermed for meget en gimmick.

Akinmusire omtales som inspireret af Miles Davis. Jeg mener nu, at Freddie Hubbard og hardboppers mere løsslupne typer er en mere dækkende reference. For der var ikke – med henvisning til den melodiske improvisations mester Miles Davis – meget af den slags eller i det hele taget egentlige melodier at gøre godt med i Akinmusires repertoire. Snarere melodiske motiver, skåret til efter drilske rytmer. På den anden side: Den side dyrkede Davis jo også i en periode.

Koncertens idémæssigt strammeste komposition med titlen 'Trumpet Sketch' lod ikke de oprindelige beboppere noget efter med et langt, vanskeligt tema, spillet først af trommerne som en klinkende puls, dernæst unisont af bandet. Og her

kunne Akinmusire eksplodere i pludrende skalaløb, men han overlod ret hurtigt scenen til de øvrige musikere.

Og igen under klaversoloen: et kollektivt rytmsk amokløb som udtryk for en ensidig opfattelse af dynamik og spænding. Akinmusires mere politiske side holdt han ved denne lejlighed for sig selv. Og så meget desto bedre, at hans i øvrigt sympatiske humanisme ikke skulle legitimeres musikken.

Det må stå åbent, hvorvidt gruppens samlede praksis er udtryk for en tendens i tidens amerikanske jazz (det tyder alt på) eller en bevidst kunstnerisk strategi som metafor for kapelmesterens aktivistiske optagethed af 'frigørelse'. Men jeg holder på, at det ikke er nok at hænge sin hat på rå hestekræfter og teknisk brillans. Musikken fremstod mere imponerende end fantasifuld og bevægende.

DISSE KVALITETER kunne man til gengæld hente i den både personlige og originale musik af den estiske saxofonist og orkesterleder Maria Faust, da hun i Skuespilhuset fremførte sit DMA-prisvindende pladeprojekt, 'Sacrum Facere', med sin gruppe af messingblæsere, klarinet, flygel og estisk citer.

Ikke blot besætningen med fravær af rytmegruppe, men også musikens ka-

RÅ POWER. Ambrose Akinmusires musik fremstod mere imponerende end fantasifuld og bevægende.

Foto: Finn Frandsen

rakter skiller sig ud fra det meste af, hvad der i disse år florerer af nytænkende crossover-præget orkestermusik. 'Sacrum Facere' var præget af en dybt melodisk og højtidelig, koralagtig klang. Den kollektive melodik og bearbejdningen af motiver har sit eget rytmske 'åndedræt', som solisterne på skift kan spille ud fra og op imod.

Det er forunderligt, at Faust har formået at skrive musik, der både ånder af ældre tiders musik, rummer tvist af noget østeuropæisk og forekommer frisk og nutidigt med sine elementer af jazzimprovisation. Resultatet er fascinerende. Musikken fremstod med både kant og en ophøjet følelse, som på visse punkter kunne minde om Arvo Pärt.

Læg dertil en række fine solistiske indsatser af musikerne, herunder Francesco Bigoni på klarinet, Ned Ferm på tenorsax, Emanuele Maniscalco på præpareret flygel og den mesterligt legende og udtryksfulde Kasper Tranberg på trompet.

kultur@pol.dk

Doktoren havde ordineret mere jazz

Dr. John er blevet en ældre herre, men kan stadig gå i musikalsk trance ved klaviaturet.

Dr. John & The Nite Trippers, Koncerthuset, søndag

De gamle stive ben kunne næsten ikke bære Dr. John hen til pianot på Koncerthuset scene. Men med støtte fra den amuletringlende stok lykkedes det. Siden fortrak han næppe en mine, men var forummet bag solbriller. Med medicinmandshat og den grå flettede hårpisk hængende stift ned ad ryggen. Siddende så stille som en saltstøtte.

Altså bortset fra hænderne. De myldrede som små dyr med eget voodooliv hen over tangenterne.

I begyndelsen var det ikke mange hørbare kvæk, der kom fra doktormandens mund. Men så fik han banket den præma-

ture gravrust af piberne, mikrofonen blev justeret et par millimeter i forhold til mundens urokkelige udgangsposition og vupti, var den forstenede mand i gang med at swinge.

Dr. John the Night Tripper-figurer har tjent ham trofast siden slutningen af 60'erne. Den flamboyante Dr. John ringende og klirrende af voodoo, zydeco, arven fra heksen Marie Laveaus gamle New Orleans og ikke mindst fra klaverboksere Professor Longhair, som den unge John begyndte at spille med som 13-årig. Da John 'Mac' Rebennack dykkede ned i den saftige natteudgave af New Orleans.

DA DR. JOHN for et par år siden optrådte på Roskilde Festival, havde jeg sat næsen op efter noget nyt i kølvandet på hans forfriskende anderledes 'Locked Down' produceret af Dan Auerbach fra Black Keys. Men fik i stedet hele New Orleans souvenirbutikken med lokalkolorit, kranier, rød velour og opulente bordelkandelabre i lange baner.

Tingeltangel var der skruet gevaldigt ned for i Koncerthuset, hvor det stakkels dødningshoved så helt ensomt ud på det

sorte flygel. Til gengæld var der skruet op for andet. Siden sidst har Dr. John lavet 'Skat-Dat-De-Dat: The Spirit of Satch', hvor han hylder sit berømte bysbarn Louis Armstrong.

Dr. John er kendt for at gå ind i en slags trance-tilstand, når han spiller. Hans noget reducerede fysik gør det endnu mere syret at se på. Heldigvis synes Dr. John at have små motorer i fingrene, som bare bliver ved, når resten af ham ikke giver mange livstegn fra sig.

Man fornemmer Sarah Morrrows hånd, når der nu er skruet op for jazz og ned for den kulørte New Orleans-stemning. Koncerten bød på en både tætspillet og underholdende gang jazzblues centerret om Dr. Johns lige så rutinerede som sprællevende spil. I rollen som kapelmester var det til gengæld Sarah Morrow, der havde bukserne på. Myndigt dirigerede hun rundt med de andre musikere, når hun ikke lige spillede en opfindsom 'snakke'-trombone eller agerede markedsudråber.

For en gang imellem skulle der jo råbes »Dr. John! Dr. John!«, så publikum kunne få lov at tiljuble. Men det virkede faktisk

BLÅ BOG

DR. JOHN

Malcolm John 'Mac' Rebennack er en amerikansk musiker født i 1940 i New Orleans. Voksede op i det barske kvarter Third Ward. Alle-rede som ung en erfaren session-musiker og producer. Brød sidst i 60'erne igennem som skikkelsen **Dr. John**. En 'voodoo'-musiker og 'medicinmand' som en inkarnation af et kulørt New Orleans. Han fik et stort hit med 'Right Place, Wrong Time' i 1973. Har spillet med gud og hvermand og givet talløse koncerter.

lidt malplaceret en aften, hvor det meste markedsføgel var efterladt i kulissen til fordel for musikens rene varer.

Reggie Jackson på trommer kunne kunsten at spille stor i slaget uden at forstyrre intimiteten, og så var den i baggrunden diskret placerede David Yoke en kapacitet med sit blødt flydende blues-guitarspil. Dr. John tog selv et enkelt nummer på yndlingsinstrumentet guitar, men foretrak ellers de stillesiddende systemer.

DR. JOHN KOM vidt omkring i sit bagkatalog med den helt gamle 'Gris-Gris' og det uopslidelige hit 'Right Place, Wrong Time' fra 1973, 'Such a Night', sprælske 'The Monkey Speaks', og så viste han med 'Goodnight Irene', at han bare kan det der med puste spindelvæv af gammelt arvesølv. De omarrangerede gamle travere fremstod imponerende lebendige.

Dr. John lignede en mand, der godt kunne bruge et skud af sin egen patent-medicin, men lød som en musiker, der stadig øser af kilder fra et dybt, indre sted.

KIM SKOTTE
kim.skotte@pol.dk